

[Kirkegaard.]

vil få almindelig tilslutning til ændringerne af den såkaldte kapitalvindingsafgift.

Med hensyn til de enkelte lovforslag — hvor det er meningen, at jeg skal sige lidt om de to første, nemlig forslaget om erhvervelse af landbrugsejendomme og forslaget om ændringer i lov om landbrugsejendomme — skal det fra min side gerne erkendes, at grundlaget for lovforslagene er noget anderledes i dag, end da de blev fremsat den 23. januar. I dag er det endnu mere uklart end dengang, hvornår og ad hvilke omveje vi når frem til etableringen af det store europæiske markedsområde. Vi ved alle, at det kan blive svært at få forhandlingerne i gang igen efter den brutale afbrydelse med de Gaulles tale. Men at dømme efter interessen i de lande, det drejer sig om, tror jeg altså, vi når frem dertil, idet jo alle landene går ind for tanken med undtagelse af Frankrig.

De fleste af de problemer, som disse 10 lovforslag — eller i hvert fald en væsentlig part af dem — drejer sig om, har allerede fået en ret indgående behandling i folketingets markedsudvalg, og jeg erindrer fra disse forhandlinger, at vist alle partier er indstillet på at træffe foranstaltninger, der i størst muligt omfang sikrer dansk jord i fortsat dansk besiddelse. Det har været en almindelig opfattelse, at der vil vise sig øget interesse for dansk jord måske fra flere sider, når vi engang bliver medlem af det store markedsområde, idet priserne efter det, der er oplyst i markedsudvalget, i de fleste lande inden for området ligger betydeligt over jordpriserne herhjemme.

I regeringens overvejelser er man nået frem til det resultat, at vi sikrer os bedst ved at gennemføre en bestemmelse om, at enhver ejer af et landbrug har pligt til at bo på dette eller på det ene af de to, som man normalt kan være ejer af. En sådan bestemmelse sikrer imod såkaldt fjerneje. Nu er det jo forholdsvis længe siden, de lovforslag, vi her behandler, blev fremsat, og der har allerede ude i befolkningen været tid til en slags førstebehandling, om man så må sige. Der er faldet mange mærkelige udtalelser om disse forslag, måske i ganske særlig grad om bopælspligten; men jeg har i og for sig ikke endnu hørt indvendinger af betydning, og når jeg ikke har det, hænger

det naturligvis sammen med, at forslaget om bopælspligt kun i meget ringe omfang berører almindelige landmænds interesser, idet vi, der er landmænd, jo næsten alle sammen bor på den ejendom, vi driver. Der kan være tale om nogle få, der driver en gård uden at bo på den, men spørgsmålet er så, om sådanne overhovedet kan placeres i gruppen almindelige landmænd. Efter mine erfaringer findes der i hvert fald ganske givet i denne gruppe en del, der er mere handelsmænd end landmænd. De fleste byboere, der ejer en landejendom, en såkaldt lystgård, bor også på den, og vil de have en til, lægger det fremsatte lovforslag jo ingen hindringer i vejen for dette. Personlig forstår jeg udmærket mange byboeres interesse for en landejendom, en lystgård. Vi bor godt ude på landet, i almindelighed midt i vor egen have, og sædvanligvis i en noget større lejlighed, end det er almindeligt inden for et byområde, og på landet har vi også efterhånden, endda i betydeligt omfang, fået det, man kalder moderne bekvemmeligheder. Det undrer mig altså ikke, at slet ikke så få byboere interesserer sig for, kan lide at bo på en såkaldt lystgård, men det lægger forslaget jo heller ingen hindringer i vejen for.

Lovforslaget er ikke urimeligt, som så mange har sagt. Jeg har allerede nævnt, at det ikke generer almindelige landmænd nævneværdigt. Forslaget kan måske afdæmpe ikke-landmænds køb af landejendomme en smule, det er muligt; og til sidst — hvad der jo er noget vigtigt — det udelukker såkaldt fjerneje, når det problem igen bliver aktuelt.

Ud over det, jeg allerede har nævnt, er der jo mange andre grunde til, at byboere kan have interesse for en landejendom. For en ikke-landmand med betydelige indtægter kan der være store økonomiske interesser forbundet med at eje en stor gård; men det problem lader jeg foreløbig ligge. Derimod vil jeg gerne have sagt, at det ikke er en fordel for almindelige landmænd, hvis landejendomme i større stil efterspørges af ikke-landmænd, tværtimod. Denne opfattelse bekræftes af nogle oplysninger i den landøkonomiske oversigt, som er udgivet af landboforeningerne, og som jeg allerede nævnte i sidste uge under behandlingen af landbrugslovene.